

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【東排灣語】 高中學生組 編號 4 號

madraudraw a kineljangan

aicu a ramaljeng kasicuayan na daigaku a sinisi, kisan temulutulu tua zemuga, liaw anga cavilj a kipapucemecel tua madraudraw a saqetjuan. ljakua nu tjaivililj a qadaw tjameracuk, uli magudem anga zinululj, ika samenguwaq. saka neka nu zikang a kilalaing nua marekaljak nimadju, avan nangazua satjezen a mata kilalaing tua na marauraw a ramaljemaljeng a kakaizuanan.

izua tu ita qadaw, u sipatada tua cengelj, manu kapakakan a en tua tja seqadilj a ramaljeng, u pacunan a kisi pinikalavan sasan kucuy a djuladjulatan, nucuay anga san tjalupungen a pitaqulu, izuanga semenasenay tua “pamaledep a qadaw”. aza salasaladj izuanga madradranga vuljuqen ta kisi, timadju pasaladjan, aza lunung na sevugesy anga i kalavan, na sedjekec itua kava, quvalj nimadju. ljaki paljilji nua mareka aljak, ika paqenetj anga, kana pacung ta tuki ita siva a milingan, patagilj a tjaratjautjaw a maitucu: “kilimu! kilimu uri vaikanga en a temulu...”. saqetju a tja varung a pacun.

aza pakata drinaudraw a zikang, ki nanguq a kanika madulep, nuku pacunan a ramaljemaljeng, na litequc a pacucun a pasaqaljaw, izua naqemiladj ika miraruarua, amin a mabinziu, migacal a djaravac, nu ita

qadaw na qemiladj sakamaya, nutaqadavan “keman-temekel-taqed”, ika maumaumalj a sikipakakudan niamadju.

kemasi cemedas a qadaw patje masulem, ika makaljava tua aljak a mangetjez a paljilji na masudram a varung, tucu a pacenceng i tjumaq a seljavaljavak tua na taqumaqanan a tjengelayan, akumaya imaza a kiselapalapay tua uri neka nutiyaw a nutiyaw. timitja i maza i kalevelevan palamu tu drikij a caviljan, ika mapualang nu tjaivililj sa meramaljeng itjen, ki maitazua macay a nataqed, kanaika cekaukaw tua sipucemecemel a kikay a papeladruq ta nasy. aicu a kilalaing tua naseqadilj ika macaqu a kilalaing ta nimadju a parimasudj kata na madraudraw a punuq a ramaljeng, sedjelj a semupicul a sengesengan, secevang tua namaitucu a madraudraw a pupantjentjezan a maljailjaing a sipakakuda, izuangata saiguan kata nanguwaq a pinivarung. zemely a kilalaing tua namaitucu a caucau, ljakua tjakuday ika timadjau a nasaljinga kipusaqetju tana maitucu.

失智

老人曾是大學老師，專教美術，失智症很多年，時間愈久更加嚴重，家裡積蓄都要花完仍不見好轉，加上孩子們無暇照顧，只好送到失智老人的機構安養。

有天我盛了飯給他吃，我餵完重症老人回來看他時，他把碗放在地上當鞋子穿，當帽子戴，然後唱「又是黃昏」，其他老人暴怒丟碗，他裝作沒事，飯粒灑滿地黏在衣服上，他家人來看他，也都不記得了，只要看到時鐘指著九，就嚷嚷說：「快！我要去教課了。」看了叫人心痛。

那段遺忘的時光，是幸福，還是折磨，每次看到長者癡呆兩眼瞪向前方，動也不動，除了上廁所、走路之外，幾乎坐著，每天「吃喝睡」三步驟，從起床到黃昏，仍盼不到親人的失落心情，應該在家享受天倫之樂，為何在此承受沒有明天的明天。

人生短短數十年，誰也無法預期將來的晚年是安然睡死，還是靠呼吸器維持生命。無論是照顧失能或失智者，都是消耗體力的工作，碰到突發狀況，要有相當智慧與愛心，照顧很辛苦，無論如何這不是他們願意想得到的疾病。